

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Bendoszka Wielka

Kod krajobrazu: 24-513.56-027

Położenie administracyjne: Gmina Rajcza, Powiat żywiecki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Krzyż Milenijny na Hali na Bendoszcze (fot. Michał Sobala)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Bendoszka Wielka
ID	1871
Kod krajobrazu	24-513.56-027
Typ, podtyp krajobrazu	5b - Hale wysokogórskie
Typ rzeźby terenu*	E - Krajobrazy górskie
Kod mezoregionu*	513.56
Nazwa mezoregionu*	Beskid Żywiecko-Kysucki
Typ krajobrazu naturalnego*	Gór średnich i wysokich
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Średniogórskie erozyjne - erozyjne: Regła dolnego
Kod podokręgu geobotanicznego*	H.1a.5.b
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Zachodniej Części Beskidu Żywieckiego
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	33
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpacka, forma regłowa
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.A.5
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Podhale, Ziemia Żywiecka, Nowotawska
Położenie administracyjne	Gmina Rajcza, Powiat żywiecki
Powierzchnia (ha)	11,11

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy: krajobraz polany górskiej z przewagą zbiorowisk trawiastych położonej w Beskidzie Żywiecko - Kysuckim na grzbiecie Bendoszki Wielkiej powyżej Róztoki.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium unikatowości ze względu na lokalizację Jubileuszowego Krzyża Ziemi Żywieckiej (23 m. wysokości);
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na walory przyrodnicze, w tym zróżnicowane formy geomorfologiczne, kulturowe i fizjonomiczne związane z tradycyjnym, zanikającym krajobrazem pasterskim. Jednostka bardzo cenna przyrodniczo z istotnymi dla lokalnej flory i fauny siedliskami. Na jej walory wpływa silna ekspozycja fizjonomiczna oraz wyjątkowo rozległe widoki.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Polana na grzbiecie szerokim z kulminacjami szczytów stożkowych, jest położona w Żywieckim Parku Krajobrazowym (obejmuje najwyższe partie Beskidu Żywieckiego z masywami góorskimi o znacznej deniwelacji i dużych nachyleniach terenu, z przewagą muraw dawnych polan pasterskich zagrożonych współcześnie sukcesją lasu) oraz w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 oraz PLB 240002 (duże znaczenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt. Charakteryzuje się dużą różnorodnością form geomorfologicznych i zróżnicowaniem szaty roślinnej z dobrze zachowanymi zbiorowiskami góorskimi wynikającej z występowania siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Jednostka jest położona w korytarzu ekologicznym Górna Wisła - Babia Góra.

Walory kulturowe

Elementem kulturowym w jednostce jest Jubileuszowy Krzyż Ziemi Żywieckiej na Bendoszcze Wielkiej.

Fizjonomia krajobrazu

Teren bardzo eksponowany widokowo porośnięty w głównej mierze łąkami wysokogóorskimi. Przez obszar przebiega niebieski szlak turystyczny Sól - przełęcz Przegibek oraz trasa rowerowa. Bardzo dobra ekspozycja czynna: rozległa panorama Beskidów z ciągu widokowego wzdłuż szlaku turystycznego. Kilka dogodnych punktów widokowych, m.in. na szczycie Bandoszki Wielkiej (1144 m n.p.m.). Punkt na szczycie jest urządzony, stanowi go zadaszona drewniana platforma widokowa. W otoczeniu jest wiele łąek oraz dominujący sylwetą (wys. 23 m) Jubileuszowy Krzyż Ziemi Żywieckiej (metalowy) wzniesiony w 2000 r.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Hala na Bendoszcze (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 2

Koszor/koszar (przenośna zagroda dla owiec) na Hali na Bendoszcze (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 3

Panorama z górskiej polany na Bendoszcze Wielkiej (fot. Adam Kaliszuk)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

